

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/12/2015
Identifikačné číslo spisu:	3113011168
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Libor Duľa
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3113011168.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Libora Duľu a sudcov JUDr. Petra Krajčoviča a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvinenej Ing. F. N. pre obzvlášť závažný zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a/ Tr. zák., na neverejnom zasadnutí v Bratislave 31. marca 2015 o dovolaní obvinenej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 5. decembra 2013, sp. zn. 23 To 116/2013, takto

rozhodol:

Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 5. decembra 2013, sp. zn. 23 To 116/2013, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

porušený zákon

v ustanoveniach § 36 písm. j/ a § 37 písm. m/ Tr. zák.

v neprospech obvinenej Ing. F. N..

Napadnutý rozsudok sa zrušuje.

Zrušujú sa aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajskému súdu v Trenčíne sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne rozhodol o odvolaní prokurátora proti výroku o treste rozsudku Okresného súdu Trenčín z 3. októbra 2013, sp. zn. 8 T 72/2013, nasledovne:

„Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušuje sa v napadnutom rozsudku celý výrok o treste a o zaradení obžalovanej do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaná odsudzuje podľa § 222 ods. 5 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. s prihladením k § 36 písm. l/ Tr. zák. v spojení s § 39 ods. 1 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. sa obžalovaná zaraďuje na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Ostatné výroky zostávajú týmto zrušením nedotknuté.“

Rozsudkom napadnutým dovolaním bola obžalovaná Ing. F. N. uznaná vinnou z obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., pretože po tom, čo Ing. F. N. ako konateľka spoločnosti L., s.r.o. Trenčín dňa 04.10.2010 v Trenčíne v pobočke UniCredit Bank Slovakia a.s. Trenčín, na Námestí sv. Anny č. 3 podala žiadosť o poskytnutie kontokorentného úveru vo výške 700.000,- Eur, ku ktorej spoločne s jej bratom Ing. L. N. ako osobou konkludentne určenou konať za spoločnosť L., s.r.o. Trenčín priložili rozsiahlu sfaľovanú dokumentáciu, za účelom zdokladovania vybavenia podmienok na poskytnutie úveru a na splácanie úveru, ktorá zakrývala skutočnú ekonomickú a finančnú situáciu spoločnosti L., s.r.o. Trenčín vo vzťahu k obchodným partnerom, daňovému úradu, sociálnej poisťovni a Všeobecnej zdravotnej poisťovni, čím boli pracovníci UniCredit Bank Slovakia a.s. uvedení do omylu, následkom čoho došlo dňa 25.11.2010 v pobočke UniCredit Bank Slovakia a.s. v Trenčíne, Námestí sv. Anny č. 3 k podpisu zmluvy o úvere medzi spoločnosťou L. s.r.o. Trenčín v zastúpení Ing. F. N. ako konateľkou a spoludlžníkom Ing. L. N. a UniCredit Bank Slovakia a.s., na základe ktorej bol spoločnosti L. s.r.o. poskytnutý kontokorentný úver vo výške 700.000,- Eur, ktorý bol vzápätí vyčerpaný, avšak doposiaľ UniCredit Bank Slovakia a.s. neuhradený, čím bola spoločnosti UniCredit Bank Slovakia a.s., Bratislava, spôsobená škoda v celkovej výške 840.587,69 Eur.

Bola za to odsúdená podľa § 222 ods. 5 Tr. zák. s použitím § 38 odsek 2, odsek 3, odsek 8 Tr. zák. s prihladením k § 36 písm. l) Tr. zák., v spojení s § 39 ods. 1 Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní 6 rokov. Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanej uložil aj ochranný dohľad v trvaní 2 roky. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovaná zaviazaná nahradiť poškodenej spoločnosti UniCredit Bank Slovakia a.s., Bratislava, Šancová I/A, IČO: 00681709, škodu vo výške 840.587,69 €. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bola poškodená spoločnosť UniCredit Bank Slovakia a.s., Bratislava, Šancová I/A, IČO: 00681709, so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku krajského súdu podala dovolanie obvinená písomným podaním obhajcu, kombinovaným s jej vlastným textom, ktorý obhajca zahrnul do svojho podania.

Dovolanie bolo podané proti výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Ako právny dôvod dovolania obvinená označila dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, g/, h/ a i/ Tr. por.

Vecne (§ 374 ods. 1 Tr. por.) sú dovolacie námietky (obsahovo) vyjadrené tak, ako je to popísané v nasledujúcej časti odôvodnenia, ktorá sa aj s uplatnenými dovolacími námietkami vysporiadava.

Prokurátor navrhol dovolanie ako nedôvodné odmietnuť.

Najvyšší súd zistil, že nie sú splnené dôvody na odmietnutie dovolania z formálnych dôvodov (§ 382 písm. a/, b/ alebo d/ až f/ Tr. por.). Zároveň zistil, že dovolanie je sčasti dôvodné.

Obhajcom sformulované dovolanie:

Časť námietok smeruje voči posúdeniu podvodného úmyslu pri konaní obžalovanej. Dovolanie však výslovne smeruje len proti výroku o treste, nie proti výroku o vine, navyše taký úmysel je z formulácie

skutkovej vety rozsudku okresného súdu zrejmy. Z hľadiska zistenia tomu zodpovedajúcich skutkových okolností platí, že správnosť a úplnosť zisteného skutku je v dovolacom konaní nepreskúmateľná (§ 371 ods. 1 písm. i Tr. por.).

Dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Tr. por. (porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom a založenie rozhodnutia na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané v súlade so zákonom) nie sú v podaní vecne podložené.

Dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (nesprávna právna kvalifikácia alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia) je argumentovaný neprimeranosťou uloženého trestu. Primeranosť trestu však nie je preskúmateľná v dovolacom konaní, dôvodom dovolania je len uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby (§ 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.). Tento záver je v aktuálnej judikatúre najvyššieho súdu chronicky zdôrazňovaný.

V dovolaní je uplatnený i naposledy označený dôvod (uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby) a jeho dopad na ukladanie trestu v napadnutom rozhodnutí, avšak nesprávne a v rozpore so zameraním dovolania vo vzťahu ku obvinenej (dovolanie je podané v jej prospech).

Trest bol naozaj krajským súdom uložený mimo sadzbu uvedenú v ustanovení osobitnej časti (§ 222 ods. 5 Tr. zák.), avšak na základe osobitného zákonného titulu (§ 39 ods. 1 Tr. zák.), použitého v prospech obvinenej (mimoriadne zníženie trestu).

Pokiaľ ide o obvinenou ručne písaný text, okrem výnimky popísanej v nasledujúcej časti odôvodnenia (ktorá však podmienila vyhovieť dovolaniu), obsahuje chaoticky usporiadanú a obtiažne reprodukovateľnú argumentáciu, ktorá vo svetle dovolacích dôvodov neobstojí. Zreteľná je len línia smerujúca k vydaniu predbežného rozhodnutia Súdny dvorom Európskej únie, a to v súvislosti s neprimeranosťou trestnej sadzby uvedenej v § 222 ods. 5 Tr. zák. (s navrhovaným postupom zákon spája prerušenie trestného stíhania). Táto námietka je nedôvodná, nie je žiaden dôvod obracať sa na uvedený súdny orgán. Všetky potrebné aplikačné otázky sú riešené právnym poriadkom Slovenskej republiky, bez konfliktu s európskym, či medzinárodným právom. Treba len opäť pripomenúť, že dotknutá trestná sadzba bola znížená (trest bol uložený pod jej spodnú hranicu) na základe zákonného ustanovenia, ktoré zohľadňuje mimoriadne okolnosti prípadu.

Čo je však dovolateľkou namietané dôvodne, je nesprávne použitie poľahčujúcich a pritŕžujúcich okolností pri ukladaní trestu, teda nesprávna aplikácia hmotného práva.

Podmienka uvedená v § 371 ods. 4 Tr. por. nie je vzhľadom na rozhodnutie odvolacieho súdu, novoproduktujúce dotknutú chybu, relevantná. Podmienka uvedená v § 372 ods. 1 Tr. por. je splnená.

Krajský súd mal na základe odvolania prokurátora preskúmať výrok o treste z hľadiska všetkých ustanovení Trestného zákona, ktoré sú v tomto smere relevantné, a to bez ohľadu na uplatnené odvolacie námietky (§ 317 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. vo vzťahu k „iným hmotnoprávnym ustanoveniam“).

Ak došlo ku nesprávnemu použitiu takého ustanovenia v neprospech obžalovanej, malo byť zistené porušenie reparované bez ohľadu na okolnosť, že odvolanie bolo podané v jej neprospech (§ 322 ods. 3 veta druhá Trestného poriadku a contrario).

Je v prvom rade potrebné uviesť, že neplatí téza uvedená v rozsudku krajského súdu v reakcii na námietku prokurátora proti použitiu § 39 ods. 1 Tr. zák. (námietka spočívala v tom, že okrasný súd neuviedol žiadne výnimočné okolnosti prípadu, ani týkajúce sa osoby páchatela, ako podklad pre aplikáciu uvedeného ustanovenia). Krajský súd uzavrel, že vyhlásenie obžalovanej o uznaní viny na hlavnom pojednávaní je významnou okolnosťou umožňujúcou použitie § 39 ods. 1 Tr. zák., pretože ju považuje za rovnocennú s konaním o dohode o vine a treste pred prokurátorom (vo výroku o treste

však použil len ustanovenie § 39 ods. 1, nie ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d/, resp. § 39 ods. 4 Tr. zák.).

Ide o nesprávny záver. Jednak § 39 ods. 1 a § 39 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. upravujú dva rôzne dôvody mimoriadneho zníženia trestu, a jednak ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. nepokrýva prípad vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny (len prípad uzavretia dohody o vine a treste).

Túto okolnosť však v rámci dovolacieho konania nebolo možné zohľadniť, nakoľko nebola v podanom dovolaní uplatnená (§ 374 ods. 1 Tr. por.), a aj keby tomu tak bolo, dovolanie bolo podané v prospech obvinenej (zákaz „reformatio in peius“ - § 385 ods. 2 Tr. por.).

Čo však v dovolaní (obsahovo) uplatnené bolo, je zohľadnenie predchádzajúceho odsúdenia v neprospech obvinenej, aj keď u neho už, v čase rozhodovania súdu, nastali účinky jeho zahladenia (čo konštatuje súd prvého stupňa i odvolací súd). Ide o odsúdenie Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 3 T 104/09.

Krajský súd síce nekonštatoval priťažujúcu okolnosť predchádzajúceho odsúdenia podľa § 39 písm. m/ Tr. zák. vo výroku o treste a nezohľadnil ju pri úprave trestnej sadzby (pri konštatácii poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. aplikoval § 38 ods. 3 Tr. zák.), avšak okolnosť predchádzajúceho odsúdenia výslovne zdôraznil vo svojom odôvodnení (č.l.3 ods. 6) a označil ju za dôvod zrušenia rozsudku (č.l. 3 ods. 7).

Takto krajský súd, aj bez formálneho označenia, na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. prihliadol a jej závažnosť (§ 38 ods. 2 Tr. zák.). zohľadnil pri ukladaní trestu.

Taký postup však nebol možný, nakoľko u dotknutého predchádzajúceho odsúdenia nastali účinky jeho zahladenia (na páchatel'a sa hľadá, ako keby nebol odsúdený).

Popísaným nesprávnym použitím (iného než kvalifikačného) hmotnoprávneho ustanovenia (§ 37 písm. m/ Tr. zák.) došlo k porušeniu zákona, ktoré je dôvodom dovolania (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.), a to v neprospech obvinenej. Je splnená i podmienka zásadného ovplyvnenia jej postavenia dotknutou okolnosťou (§ 371 ods. 5 Tr. por.).

Rovnako je potrebné konštatovať pri (dovolaní obsahovo namietanom) použití poľahčujúcich a priťažujúcich okolností i ďalšiu chybu, a to nepoužitie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Tr. zák. (spočívajúcej vo vedení riadneho života pred spáchaním trestného činu, ktorý je predmetom konania). Záver o tom, že obvinená taký život nevedla totiž nemožno vyvodiť z inej okolnosti, než je predchádzajúce odsúdenie, na ktoré však nemožno prihliadnuť.

Ak sa na páchatel'a hľadá, ako keby nebol odsúdený, a okrem predchádzajúceho odsúdenia s takými účinkami (účinkami jeho zahladenia) nemožno na základe iných okolností konštatovať, že páchatel' nevedol pred spáchaním trestného činu, za ktorý súd ukladá trest, riadny život, na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j/ Tr. zák. sa vždy prihliadne.

Aj táto okolnosť je použiteľná ako dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pri zohľadnení aj odseku 5 tohto ustanovenia.

Na základe uvedených okolností a pri použití ustanovení uvedených vo výroku tohto rozsudku najvyšší súd postupoval tak, ako je v tomto výroku uvedené.

Pri opätovnom rozhodovaní v odvolacom konaní bude potrebné vo vzťahu k výroku o treste rešpektovať právny názor vyjadrený v rozhodnutí dovolacieho súdu (§ 391 ods. 1 Tr. por.), týkajúci sa dotknutých ustanovení, uvedených vo výroku tohto rozsudku, a to pri reálnej a materiálnej aplikácii týchto ustanovení.

Poučenie:

Proti tomu rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.